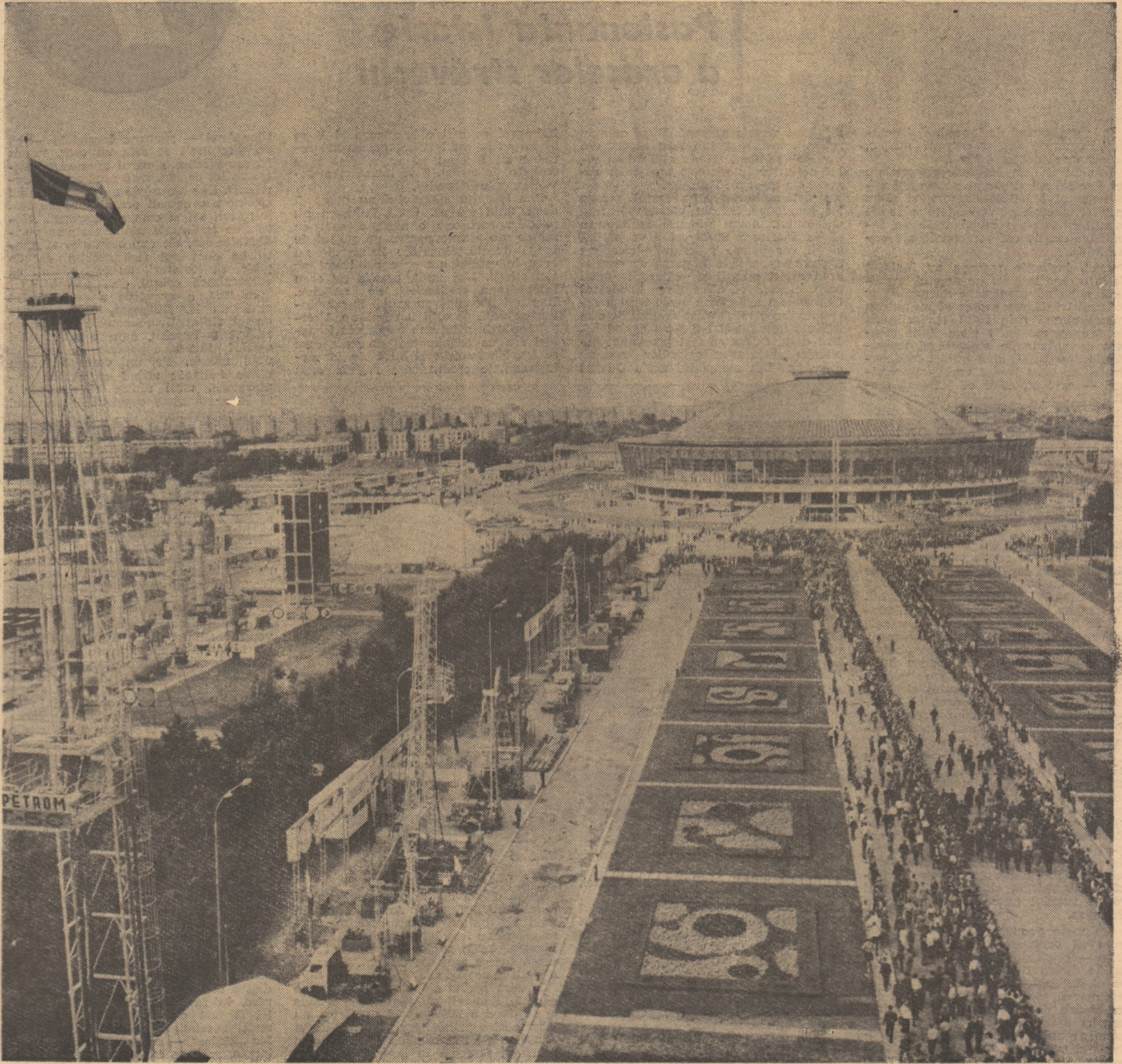


# VEAWE NOW

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A.R.L.U.S.

12 pagini - 1 leu



Expoziția „România 1969” și-a deschis porțile

DIN SUMAR:

- **Perspectivile grefelor cardiace**
- **Devenim o planetă de giganți?**
- **Calculatorul electronic și pădurea tropicală**
- **Mirosurile, în litere și cifre**

# 33

ANUL XXV

(1274)

15 AUGUST 1969

# PALMYRA, OAZA NEÎNVINSĂ

## Pasionanta istorie a orașelor străvechi

Palmyra, orașul de legendară frumusețe, a murit într-o singură noapte, ucis ca un soldat în război...

În anul 64 î.e.n. legiunile romane ale lui Pompei au debarcat pe țărmul răsăritean al Mării Mediterane și și-au instalat taberele pe versantele aride ale munților, într-o regiune unde se întretaiau marile căi comerciale ale antichității.

Apoi, legiunile romane au înaintat de la o oază la alta, construind fortificații și lăsând garnizoane de pază. Dar romanii își dădeau seama că nu puteau cuceri numai prin forță teritoriul atât de întins, așa încît n-au lipsit complet de autonomie regatele și principatele desertului, pînă atunci independente. Au lăsat tronul vechilor cîrmuritori — evident, celor ce juraseră credință Romei.

### Micul oraș Tadmor...

O oază aflată la 150 de kilometri de actualul Damasc, la încrucișarea cîtorva importante căi comerciale, a fost locuită din vremi străvechi de triburi arabe. Acolo se afla micul oraș Tadmor, ai cărui locuitori se închinau lui Baal, stăpînul cerului și lui Bel, zeul Soarelui. Orașul avea cîteva caravanseriuri (han mare, în care poposesc caravanele — N.R.), un bazar, un templu al zeului Bel și 200—300 de case din lut și piatră.

Oază era bogată în surse de apă. Orașul ar fi putut hrăni și, mai cu seamă, îndestula cu apă zeci de mii de oameni. De aceea, cu vremea, s-a dezvoltat și s-a îmbogățit. Acolo își dădeau întinire nu numai drumurile care veneau din sudul Arabiei și Egiptului, ci și din India. Nu-l de mirare, deci, că locuitorii cei mai respectați erau „conducătorii de caravană” și mai marii bazarurilor.

...Legiunile lui Pompei n-au putut ajunge pînă acolo. Acest lucru a izbutit după un sfert de secol, Marc Antoniu. Dar nici el n-a putut cuceri Tadmorul. Abia după 20 de ani a recunoscut orașul supremația Romei; regii Tadmorului nu puteau înfrunta la nesfîrșit colosul care subjugase jumătate din omenire. Încît, la începutul secolului II e.n. Tadmorul era vasal al împăratului Adrian și nimeni nu-l mai rostea vechiul nume arab. Acum era Palmyra.

Cu toate acestea, Palmyra a continuat să beneficieze de independență. Căci — oricît de proaste ar fi fost relațiile dintre Roma și Parția, gigantul lumii antice — acolo continuau să se întîlnească caravanele amindurora, iar în bazele domnea o pace comercială propice ambelor părți; patricienii romani aveau nevoie de mătasuri, mirodenii și substanțe aromate, iar dregătorii parții de mărfuri romane. Imperiul roman și Parția se măcinau în războaie, dar la Palmyra domnea mereu pacea.

Treptat-treptat, în oraș s-au ridicat temple mari, teatre, arene, băi, palate. Dar principalul templu al orașului a rămas tot templul zeului Bel. O dată cu numele roman copiii primeau și unul arab, iar cel mai somptuos loc din Palmyra nu era forumul, ca în orașele romane, ci bazarul. Acesta era mare, împodobit cu colonade, iar prăvăliile aduceau cu niște palate. Teatrul din Palmyra putea rivaliza, prin mărirea lui, cu cele mai mari teatre ale antichității. Iar cu templul zeului Bel se putea compara numai templul lui Jupiter din Heliopolis.

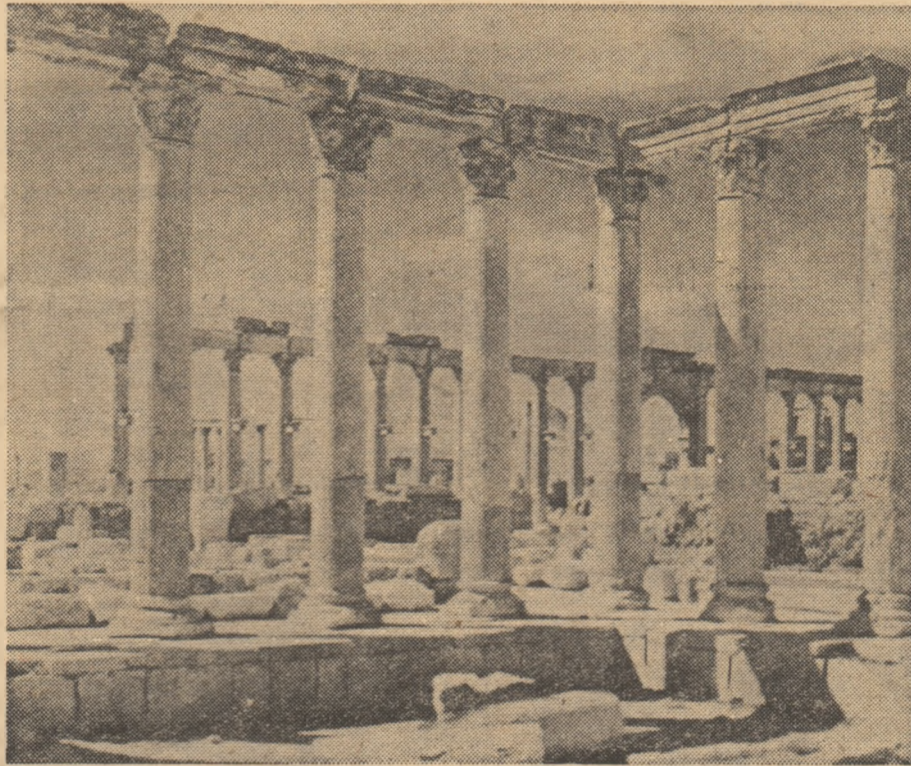
Locuitorii Palmyrei erau oameni pașnici. Armata lor nu era mare și avea doar misiuni de pază. Dar în anul 260, regele Sapor al Persiei a zdrobit legiunile împăratului Valerian, pe care l-a și luat prizonier. Armatele persane se apropiau de zidurile Palmyrei. Atunci, romanii au cerut ajutor regelui Odenat al Palmyrei. Și curînd s-a petrecut un lucru care ulterior avea să stîrnească uimirea admirativă a cronicarilor și istoricilor: stringîndu-și arcașii, Odenat

a înfrînt armata persană. După ce s-au refăcut, însă, persanii i-au atacat din nou pe romani, și de astă dată rolul hotărîtor în victoria armatelor romane l-a jucat tot Palmyra.

Drept mulțumire, împăratul roman l-a numit pe Odenat vice-împărat al Orientului. Acum romanii se temeau că dacă armata Palmyrei îi va părăsi, ei își vor pierde posesiunile asiatice; singura speranță a împăraților romani erau astfel arcașii și călăreții micii oaze. Încît, după cîtva timp, împăratul Gallienus a mers pînă acolo încît a recunoscut regelui Odenat dreptul de a se intitula împărat și l-a făcut egalul lui. Mai mult, Odenat a fost proclamat comandantul tuturor legiunilor romane din Asia. Din momentul acela Odenat

Palmyrei ca oști eliberatoare și li se alăturau. În anul 270, garnizoanele romane au început să se retragă spre Ankara de astăzi. Fiul Zenobiei a devenit regele Egiptului.

Dar sfîrșitul războiului nu putea fi decît unul singur. Oaza Palmyra nu putea aproviziona o mare armată cu tot ce era nevoie pentru un război de lungă durată. Bogățiile Palmyrei nu erau îndestulătoare spre a-i hrăni pe toți aliații. Mai mult, aceștia nu erau întotdeauna credincioși, de nădejde. Romanii îi cumpărau sau îi înspăimîntau pe unii, pe alții îi zdrobeau. Uriașul teritoriu aflat sub stăpînirea Zenobiei era un conglomerat de state care se învrăbeau deseori între ele, iar detașamentele credincioase reginei erau



Vestigiile Palmyrei

a căpătat puteri depline asupra Siriei, Arabiei și chiar a Armeniei.

Autoritatea și puterea împăratului arab creșteau mereu. Și, la un moment dat, Roma a început să se teamă de aliatul ei. Nu avea motive să-i ia lui Odenat titlul și armata, căci conducătorul Palmyrei rămăsese fidel jurămîntului făcut. După cum Roma nu cuteza nici să-l declare dușman. Mai rămînea o singură cale, deseori experimentată de romani: asasinarea.

În anul 266, Odenat și fiul lui mai mare au fost invitați la Emessa și uciși. Asasinatul n-a fost comis chiar de romani ci de interpuși, iar Roma s-a grăbit să trimită condoleanțe. Împăratul roman s-a arătat profund „mîhnit” de moartea celui mai bun comandant de oști din Orient.

Eventuala primejdie părea astfel îndepărtată. Fiul cel mic al lui Odenat era încă copil. Și Palmyra trebuia să se împace cu situația de regat de rangul doi.

Dar romanii n-au ținut seama de faptul că Zenobia, soția lui Odenat, era nu numai una dintre cele mai frumoase femei din Asia (fapt atestat de cronicile ce nu pot fi acuzate de părtinire), ci și un om politic inteligent și energic. Zenobia s-a declarat dar regina Orientului, iar cei doi comandanți ai armatei palmyriene, Zabbei și Zabda, au jurat credință frumoasei regine.

Garnizoanele romane au fugit cuprinse de panică. Armata Palmyrei pornise la luptă spre a pedepsi crima. Lupta micii oaze împotriva uriașei puteri a imperiului roman a durat trei ani. În acest răstimp, armata Palmyrei, în frunte cu Zenobia, a eliberat de sub stăpînirea romană toată Siria și Palestina și a intrat în Egipt. Țările subjugate de romani întîmpinau armatele

răspîndite pe mii de kilometri.

După cîteva bătălii, armata Zenobiei a fost înfrîntă lîngă Antiohia, iar în anul 272 puținii soldați care mai rămăseseră au fost definitiv zdrobiți lîngă Emessa, acolo unde cu șase ani în urmă fusese asasinat Odenat. Palmyra a căzut în același an.

Mîndra regină a fugit în deșert cu o cămilă. Romanii au pornit pe urmele ei și, după o îndelungată urmărire, au izbutit să o prindă. Iar cînd împăratul Aurelian s-a înapoiat la Roma, Zenobia a urmat ferecată în lanțuri de aur, carul său triumfal.

Dar Palmyra iar s-a răscolit și legiunile lui Aurelian au cucerit-o din nou. Soldații romani au rețezat capetele statuilor și lungi coloane de prizonieri — foștii soldați, țărani și meșteri — au fost îndreptate, învăluite în nori de praf, spre Roma. Învîgătorii au făcut una cu pămîntul zidurile orașului, au distrus templele și au jefuit complet capitala oazei; toate podobebele din templul zeului Bel au fost duse la Roma și dăruite templului Soarelui, anume construit.

...Palmyra, ale cărei case și palate au fost distruse și ai cărei locuitori au fost fie uciși, fie duși în robie, a murit într-o singură noapte. Dar deșertul a păstrat resturile de temple, teatre, arcuri de triumf aproape așa cum au rămas din clipa în care ultimul soldat roman a părăsit ruinele.

### Adăpost al vestalelor Soarelui ?

Pentru prima oară s-a aflat despre Machu-Picchu din niște străvechi legende peruviene din timpul incașilor. Undeva în masivele răsăritene ale mun-

reportaj,  
reportaj reportaj,  
portaj reportaj repor  
taj reportaj reportaj re,  
reportaj reportaj reportaj  
ortaj reportaj reportaj repo  
j reportaj reportaj reportaj  
ortaj reportaj reportaj repor  
aj reportaj reportaj-reportaj



ților Anzi — spuneau legendele — pe un pisc înalt se afla un oraș, numit Machu-Picchu, a cărui frumusețe „întrecea tot ce făuriseră pînă atunci muritorii”. Dar legendele nu precizau cînd și cine a construit orașul, cine au fost locuitorii săi și cum au dispărut. Alături de amănunte uimitoare prin veridicitatea lor, ele cuprindeau și afirmații de domeniul fantasticului, ca, de pildă, că locuitorii au fost ajutați să construiască orașul de... păsări.

În 1911, o expediție a arheologului american H. Bingham, care explora cursul riului Urubamba în partea de răsărit a Perului, spre a găsi vechi așezări incase, a poposit la poalele unui munte. Pe un versant lucrau cîteva indieni; aflînd ce căutau exploratorii, unul dintre ei s-a oferit să le arate niște construcții străvechi de pe creasta muntelui...

În felul acesta arheologii s-au pomenit dintr-o dată într-un oraș. La o altitudine de 3000 de metri se aflau clădiri, răsărite parcă din terasele suspendate una deasupra alteia. Terasese erau legate între ele prin trepte săpate direct în stîncă. Ceasurile solare din piețele orașului continuau să înregistreze curgerea vremii, iar în grădinile suspendate se aflau flori îmbobocite ca atunci cînd străzile fuseseră ctreierate de locuitorii de odinioară. Indianul care-i însoțea pe arheologi a numit muntele: Machu-Picchu — Muntele bătrîn.

În felul acesta orașul-legendă a devenit realitate. De atunci, pe creasta lui Machu-Picchu expedițiile s-au urmat una după alta. Dar multe din enigmaticele orașului au rămas neelucidate.

...Se știe că incașii construiau în orașele lor puternice sisteme de fortificații pentru a le apăra de atacurile popoarelor vecine. Deci se prea poate că Machu-Picchu să fi fost un oraș-fortăreață, ba chiar una dintre cele mai puternice fortificații din complexul defensiv al incașilor. Dar în acest caz de ce l-au părăsit locuitorii săi?

Pe versantele lui Machu-Picchu se pot vedea niște blocuri de piatră cioplită, perfect nivelate la bază, iar în vale sînt altele, așezate într-o asemenea poziție încît s-ar putea trage concluzia că străvechii constructori au fost siliți să le abandoneze la jumătatea drumului, înainte de a le putea ridica pe creastă în oraș.

După aprecierea arheologilor, orașul avea circa 8000 de locuitori. Dar săpăturile au dat posibilitatea de a se stabili un fenomen ciudat: raportul dintre bărbați și femei era de unu la zece, în favoarea acestora din urmă. Să fi fost orașul, se întrebă acum mulți specialiști, adăpostul legendarelor „Aklias” — cele mai frumoase fete incase, care se consacrau slujirii Soarelui? În acest caz n-ar fi exclus ca ipoteza să-și găsească cîndva confirmare chiar în legendele care aduc pînă la noi vești despre existența misteriosului oraș. Așa cum a fost confirmată, de pildă, legenda că păsările i-au ajutat pe oameni să construiască orașul. Și iată cum: recent, un grup de zoologi a descoperit în Anzi o pasăre numită de indieni „hakaklo” — adică „cea care găurește piatră”. Această pasăre rupe ramuri dintr-o plantă tropicală și purtîndu-le în cioc departe în munți, găurește cu ajutorul lor în stînci cuiburi adînci de un metru! sucui plantei topește parcă piatra... Tehnica perfectă a șlefuirii blocurilor monolite de piatră din orașul de pe Machu-Picchu a stîrnit de la bun început uimirea specialiștilor; așezate unul lîngă altul fără nici un fel de material de consolidare, blocurile aderă între ele foarte strîns. Acum se socotește un fapt aproape dovedit că incașii au șlefuit suprafața pietrelor cu sucui plantei amintite, al cărei secret a fost dezvăluit incașilor de ciudata pasăre „hakaklo”...

I. Mojeiko  
S. Ustujina

Congresul al X-lea a stabilit că țelul fundamental al întregii noastre activități viitoare este extinderea și modernizarea bazei tehnico-materiale, perfecționarea relațiilor socialiste de producție, făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate. Aprobarea unanimă a Raportului Comitetului Central și a proiectului de Directive, a direcțiilor principale de viitor ale politicii interne și externe a României, constituie dovada cea mai grăitoare a unității indestructibile a partidului, a întregului nostru popor, expresia hotărârii nestrămutate a națiunii noastre socialiste de a îndeplini neabătut hotărârile Congresului al X-lea.

NICOLAE CEAUȘESCU

# LUMINOSUL PROGRAM DE DEZVOLTARE A PATRIEI

Timp de 7 zile, întreaga țară a urmărit cu un sentiment de autentică responsabilitate istorică lucrările celui de-al X-lea Congres al Partidului Comunist Român, simțit ca un eveniment de covârșitoare însemnătate pentru națiunea noastră. Într-adevăr, marele for al partidului a abordat într-un spirit de înaltă răspundere și principialitate, de grijă profundă pentru interesele poporului, față de cauza socialismului, atât problemele de bază ale prezentului, cât și acelea ale viitorului socialist al României, ale ridicării patriei noastre pe cele mai înalte piscuri de civilizație, bunăstare și fericire.

Exaltantele perspective care se deschid în acest viitor apropiat sînt clădite pe temelia solidă, de neclintită, a îndeplinirilor noastre de până acum. În această ordine de idei, făcînd bilanțul anilor care au trecut de la Congresul al IX-lea al partidului, Congresul al X-lea a consemnat cu satisfacție că, prin amploarea realizărilor și transformărilor economice și social-culturale, acești ani au însemnat perioada cea mai dinamică și mai fertilă a sfertului de veac care s-a scurs de la eliberarea țării.

În această perioadă, ramurile industriale de care depinde dezvoltarea întregii economii au cunoscut un ritm înalt de creștere, agricultura a asigurat cerințele de consum ale populației și celelalte nevoi ale economiei, știința, învățămîntul, cultura au cunoscut prefaceri esențiale, a crescut nivelul de trai cultural și material al întregului popor. Și tot în același răsădit s-a desfășurat o intensă și fructuoasă activitate pentru perfecționarea conducerii, planificării și organizării economiei, a muncii organelor de stat centrale și locale, pentru întărirea legalității, lărgirea democrației socialiste, intensificarea participării maselor la conducerea treburilor statului, pentru ridicarea pe o treaptă superioară a întregii organizări a societății noastre.

Aceste mărețe îndepliniri își trag izvorul din manifestarea tot mai puternică a rolului partidului în ansamblul vieții sociale, din priceperea, fermitatea și clarviziunea cu care P.C.R. conduce lupta poporului pe calea progresului și prosperității, din vasta sa activitate organizatorică, politică și ideologică desfășurată în conformitate cu interesele fundamentale, vitale ale poporului.

Un rol remarcabil — subliniază Rezoluția Congresului al X-lea al Partidului Comunist Român — l-a avut în elaborarea întregii activități a partidului și statului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Comitetului Central, conducător politic încercat, de largă anvergură, fiu credincios al poporului și patriei noastre.

Aprobind în întregime Raportul Comitetului Central al Partidului, prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu, și activitatea desfășurată de Comitetul Central în perioada dintre Congresul al IX-lea și Congresul al X-lea al Partidului Comunist Român, Congresul a stabilit în același timp un măreț și însuflețitor program de viitor, deschizînd calea pentru făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate.

Ca obiectiv fundamental al acestui program de viitor, Congresul al X-lea a statuat lărgirea și perfecționarea în continuare a bazei tehnico-materiale a țării, prin creșterea intensă a forțelor de producție, prin dezvoltarea susținută a științei, învățămîntului și culturii. În acest sens, Congresul a hotărît continuarea consecventă a politicii marxist-leniniste de industrializare a țării, aprobind un ritm mediu anual de creștere a producției industriale în cincinalul următor de 8,5—9,5 la sută, precum și orientarea cu precădere spre ramurile care condiționează înzestrarea tehnică a economiei, valorificarea cea mai eficientă a resurselor naționale. Concomitent, Congresul a trasat sarcina continuării liniei de modernizare a agriculturii, de extindere a mecanizării, chimizării, de realizare a programului de irigații și

introducerea rapidă a cuceririlor științei, în așa fel ca în viitorul cincinal să se realizeze o creștere a producției agricole cu 28—31 la sută față de media anilor 1966—1970.

Apreciînd rolul științei ca forță de producție a societății, Congresul al X-lea a hotărît să se ia toate măsurile necesare, pentru ca atât cercetările fundamentale, cât și cele aplicative să fie încununat de cea mai ridicată eficiență socială, realizîndu-se o strînsă corelare a cercetării cu imperativele economiei naționale, cu acelea ale tuturor compartimentelor societății, sporînd în felul acesta contribuția ei la progresul multilateral al patriei.

Subliniînd că țelul suprem al politicii partidului, rațiunea întregii sale activități este ridicarea nivelului de trai al poporului, creșterea gradului de bunăstare și civilizație al națiunii noastre socialiste, Congresul al X-lea a însărcinat Comitetul Central al Partidului să ia toate măsurile necesare pentru a asigura, în conformitate cu prevederile directivei, sporirea salariului real, a veniturilor țărănimii, realizarea planului construcțiilor de locuințe, îmbu-

conomiei naționale, folosirea mai eficientă a pirghiilor economice, organizarea rațională și simplificarea întregului aparat de stat, apropierea organelor de conducere de activitatea economico-socială concretă, înlăturarea hotărîții a tendințelor de burocratism, întărirea controlului opiniei publice, al maselor de oameni ai muncii asupra organelor centrale și locale, perfecționarea cadrului instituțional în vederea participării tot mai active a cetățenilor la dezbaterile principalelor probleme ale politicii interne și externe, la conducerea și rezolvarea treburilor statului.

În același timp lucrările Congresului al X-lea au reliefat cu o deosebită pregnanță puternică afirmarea rolului țării noastre pe arena internațională, creșterea substanțială a prestigiului ei în lume, caracterul creator și dinamismul politicii externe a României socialiste, bogăția inițiativelor, amploarea eforturilor țării noastre pentru promovarea ideilor păcii și socialismului. Însușindu-și în întregime analiza situației internaționale, cuprinsă în Raportul Comitetului Central, prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu, Congresul al X-lea a dat o înaltă apreciere politicii externe și activității internaționale a partidului și guvernului pentru dezvoltarea relațiilor cu toate țările socialiste, pentru apărarea unității mișcării comuniste și muncitorești, pentru întărirea legăturilor cu toate forțele antiimperialiste, pentru dezvoltarea colaborării internaționale și a conlucrării pașnice cu toate popoarele lumii.

Într-o atmosferă de puternică însuflețire și într-o desăvîrșită unanimitate, în spiritul propunerii făcute de toate conferințele organizațiilor județene de partid, de toate organizațiile partidului, însușindu-și concluziile adoptate de toate secțiunile sale, Congresul a ales în înalta funcție de secretar general al Partidului Comunist Român pe tovarășul Nicolae Ceaușescu, cel mai iubit fiu al poporului român.

Stabilind principalele direcții și sarcini pentru o nouă perioadă de muncă rodnică, de mărețe realizări, Congresul al X-lea al Partidului Comunist Român marchează o etapă nouă, calitativ superioară a construcției socialiste în România.

Adoptarea de către Congresul al X-lea al partidului a vastului și luminosului program de dezvoltare a țării, program care exprimă strălucit aspirațiile de progres și bunăstare ale poporului nostru, dinamizează energiile creatoare ale întregii națiuni. Sen-



Tovarășul Nicolae Ceaușescu în mijlocul mulțimii participanților la mitingul din Piața Palatului

nătățirea ocrotirii sănătății publice, a condițiilor de muncă și odihnă, satisfacerea în condiții cât mai bune a cerințelor materiale și spirituale ale tuturor celor ce muncesc de la orașe și sate.

Luînd în dezbateri rezultatele pozitive obținute până acum în această direcție, Congresul al X-lea a hotărît continuarea acțiunii de îmbunătățire și perfecționare a conducerii, planificării și organizării

timentul unanim de participare la elaborarea și traducerea în viață a politicii partidului, la făurirea viitorului de aur al țării dă noi aripi hotărârii ferme a întregului nostru popor de a-și strînge și mai mult rîndurile în jurul partidului, de a-și închina toată puterea de muncă, energia și talentul dezvoltării neconținute a patriei noastre dragi, România socialistă.

# C. I. Parhon — savantul și activistul social

Opinia publică românească a primit cu profundă înfrustrare vestea morții celui ce a fost profesorul, savantul și activistul social C. I. Parhon.

Prin întreaga sa viață și activitate, profesorul Parhon a dovedit că știința este creatoare numai când merge mină în mină cu conștiința civică, când servește marile idealuri ale umanității. Viața profesorului Parhon a însemnat pentru generații întregi un exemplu strălucit de împletire a creației științifice cu activitatea social-politică.

C.I. Parhon a cunoscut marxismul din fragedă tinerețe, de pe băncile liceului, iar mai apoi, la Universitate, tânărul student Parhon s-a numărat printre studenții progresiști nu numai ca gândire și concepții înaintate, ci și ca militant activ. Il împingea la această atitudine socială umanismul înăscut care îl caracteriza. Încă în perioada de la sfârșitul secolului trecut și începutul secolului nostru, C. I. Parhon și-a încadrat activitatea politică și socială în mișcarea socialistă din România și n-a întrerupt legăturile cu mișcarea revoluționară nici o clipă din viața sa, cu toate suferințele pe care le-a îndurat din această cauză.

În 1912, datorită calităților sale excepționale de om de știință deja consacrat, a fost numit profesor la Facultatea de medicină din Iași și directorul spitalului Socola. Preocupat de alinarea suferințelor oamenilor, profesorul Parhon a schimbat complet modul de tratament barbar al bolilor nervoase, a introdus tratamente noi și a reușit să obțină primele vindecări la bolnavii de boli mintale. Curînd, faima spitalului și a profesorului Parhon au trecut hotarele țării.

Alături de intensa-i activitate științifică de profesor și medic, Constantin Parhon a găsit însă timp și energie să desfășoare cu aceeași pasiune și dăruire și o activitate politică și socială. Prof. Parhon a creat astfel la Iași nu numai o școală științifică de renume mondial, ci și o școală de luptători pentru progres social, de unde se răspîndeau ideile luminoase ale socialismului. De aceea reacțiunea numea, cu furie spumegîndă, spitalul de la Socola „Școala roșie” sau, mai apoi, „Cuibul bolșevic”.

C.I. Parhon a intrat în rândurile Partidului Comunist chiar de la înființarea acestuia și a rămas toată viața un luptător entuziast și devotat.

În condițiile grele ale vremii respective, profesorul Parhon era nu un admirator contemplativ al primu-

lui stat socialist din lume, U.R.S.S., ci un sincer și înflăcărat apărător al primului stat al muncitorilor și țărănilor, al ideilor lui Octombrie. Prin articole, scrisori și cuvîntări el răspîndea adevărul despre noile realități din tînăra Rusie Sovietică și chiar din primii ani de după Revoluția victorioasă și crearea



statului sovietic el a militat pentru apropierea și prietenia dintre poporul român și popoarele din Uniunea Sovietică. În 1922 profesorul Parhon a fost președintele comitetului Maxim Gorki din Iași. În același timp, prin intermediul său Partidul Comunist a inițiat organizarea unei universități muncitorești la Iași și, tot cu ajutorul său, P.C.R. a pus bazele organizației U.T.C. din Moldova.

Regimul burghezo-moșieresc a încercat în repetate rînduri să împiedice activitatea progresistă a profesorului Parhon, punînd la cale chiar desființarea spitalului Socola. Manifestările viguroase de protest ale maselor au obligat însă reacțiunea să dea înapoi.

În anii grei de luptă ilegală a partidului clasei muncitoare, profesorul Parhon a desfășurat o activitate susținută în Blocul Muncitoresc Tărănesc, iar în 1934 a fost unul din membrii fondatori ai asociației „Amicii U.R.S.S.” care a organizat o acțiune susținută de popularizare a realităților socialiste ce se făceau în țara primei revoluții socialiste victorioase. După desființarea acestei asociații de către guvernele reacționare, prof. Parhon a luat parte activă la activitatea Asociației pentru legături culturale cu U.R.S.S.

În 1944 C.I. Parhon a fost unul dintre inițiatorii cunoscutului memoriu de protest al intelectualilor prin care se cerea ieșirea imediată a României din războiul antisovietic.

După eliberarea țării, profesorul Parhon s-a numărat printre membrii fondatori ai Asociației Române pentru legăturile de prietenie cu Uniunea Sovietică. A fost președintele activ al A.R.L.U.S.-ului pînă în 1967, cînd a fost ales președinte de onoare.

Marea iubire de oameni, larga înțelegere a năzuințelor celor obidiți l-au făcut pe eminentul savant și cetățean C.I. Parhon să îmbrățișeze cauza milioanelor de oameni ai muncii nu numai prin alinarea suferințelor fizice, prin vindecarea bolilor, dar și prin lupta pentru înlăturarea nedreptăților sociale și a racilelor vechii societăți.

Figura luminoasă a savantului luptător și marelui iubitor de oameni, C. I. Parhon, va rămîne pentru totdeauna neștearsă în amintirea poporului român și un exemplu viu pentru generațiile viitoare.

Mihail Roșianu

Președinte al Consiliului General A.R.L.U.S.

## MEMORII

## Vara cînd am cunoscut-o pe Olga...

Luna iunie fusese senină și secetoasă în Crimea. Marea avea culoarea indigoului. Zorile erau reci și diafane. Dealurile din jurul orașului erau îmbrăcate cu pelin, ce răspîndea miresme amare și violente. Tocmai sfîrșisem un poem în care spuneam că pelinul e „cel mai amar și cel mai dulce”, metaforă care exprima modul cum vedeam eu viața atunci.

Eram foarte tînăr și credeam că pămîntul era și el la fel, uimitor, fantastic de tînăr. Mileniile pe care le trăise umanitatea îmi păreau un scurt preludiv la evenimentele esențiale la care trebuia să fiu eu martor.

Dar oricum, parfumul pelinului pe dealuri era deopotrivă amar și dulce. Un bătrîn profesor din Kiev, întîlnindu-mă în cursul uneia din plimbările sale botanice, a dat pelinului un nume bizar. Cuvîntul venea din vocabularul unei limbi de mult uitate și mi-a adus aminte de Artemisa, zeita crudă, cu fața albă, căreia cu mii de ani în urmă morocănoșii taurieni îi jertfeau naufragiații. Bătrînul profesor se mișca însă mult mai liber în istorie decît mine: de la Homer m-a trimis fără greutate în Rusia dinaintea lui Petru cel Mare și mi-a citat aceste cuvinte, ale unei alte limbi, și ea moartă: „Înainte de judecata de apoi, potirul destinului omenești se va revărsa asupra noastră”. Puțin după aceea, un megafon negru, agățat de stilul de telefon din fața poștei, a anunțat, cu o voce răgușită și brutală, o știre, în termeni foarte moderni: „Armata germană a intrat în Paris.”

„Marianna suferă”, am auzit un glas feminin în spatele meu. M-am întors și m-am lovit nas în nas cu femeia care articulase aceste vorbe simple și triste. Necunoscuta avea părul ca de în; părea decolorat de soare, deși soarele sudului nu-i atinsese încă obrazul. Venea deci din nord. Ochii-i, tot de culoarea inului, dar a florilor de in, erau și ei nordici. La drept vorbind, însă, era numai o simplă impresie, întrucît ochii aveau o culoare indecisă. Privirile-i erau directe și pline de îndrăzneală, pînă la disperare.

Se numea Olga Berggolt. Mai tîrziu mi-a citit din poemele ei. Rareori se înțimpla să-mi placă vreunul. Pe vremea aceea, noi cei de la Institutul de istorie, filozofie și literatură și de la Institutul de literatură ne pasionam după căutări. Ne preocupam ce spuneam, dar și cum spuneam. Ba chiar exageram foarte mult valoarea acestui „cum”, în ochii noștri o rimă săracă sau o imagine uzată depreciau un întreg poem. Iar ceea ce-mi sărea mie în ochi la poemele de tinerețe

ale Olgăi Berggolt era nu dramatismul lor, ci o rimă săracă sau ceva de același fel...

Cea de a doua perioadă a tinereții ei se situează între anii 1937—1941. În acest răstimp soarta a supus-o la încercări crude, dar ele nu i-au frînt sufletul, ci au călit-o. Născută pentru tragedie, Olga Berggolt prindea puteri acolo unde alții le pierdeau. În poemele din această epocă, scriitoarea înlocuiește, pentru prima dată, apelurile către oameni, cu apeluri către popor și către patrie, ceea ce presupune o credință încercată și un sens larg al responsabilităților.

Prietenia noastră născută sub megafonul anunșind intrarea hitleriştilor în Paris s-a dovedit trainică, rezistînd la proba anilor. În lunile dinaintea războiului, Olga Berggolt a venit de citeva ori la Moscova, unde au continuat discuțiile noastre începute în Crimea. Mihail Svetlov, pentru a căruia cunoștință voi fi veșnic recunoscător Olgăi Berggolt, contribuia din plin la aceste discuții cu ironia lui.

22 iunie 1941 a fost o zi care a împărțit în două viața fiecăruia dintre noi. Și vom păstra încă mult timp două măsuri pentru aceste două jumătăți ale drumului nostru: „înainte” și „după”. Fiii și fiicele noastre nu cunosc această măsură și să dea Dumnezeu să n-o cunoască niciodată.

Războiul ne-a împărțiat de la Marea Barent la Marea Neagră. Frontul clocoțea fără încetare, ziua și noaptea...

În iarna lui 1942, am expediat din Lîvni o scrisoare fără speranță că o să ajungă vreodată în Leningradul asediat. Am adăugat niste versuri scrise cu puțin înainte: „Păstrez amintirea satelor în flăcări, / a vîntului plin de cenușa caldă, / a fetelor crucificate pe zidurile comitetelor de partid...” Trăisem toate acestea cu adevărat, împreună cu Lukonin, străbătînd pădurile Brianskului, pentru a ieși din incercuire. Prin-o minune, scrisoarea a reușit să treacă peste zidurile blocadei și am primit de la Olga un răspuns care a inaugurat corespondența noastră.

În 1942 am fost mutat de pe frontul Briansk pe cel de la Volhov. În asteptarea repartizării, am rămas zece zile la Moscova. Capitala oferea pe atunci un spectacol extraordinar: străzile pustii, case pe jumătate goale. Și totuși orașul era frumos. Căci era pustiu numai în aparență; oamenii indispensabili erau acolo, puteau fi găsiți și te puteau găsi. Cu fervoare și o anumită incoerență ne comunicam vesti despre alții, nu mai puțin indispensabili, care se aflau însă departe de Moscova. Vidul străzilor spiritualiza,

curios, casele pe care altădată nu le vedeam din pricina trecătorilor. Acum, casele existau prin ele însele și de fiecare dată cînd mă apropiam ele îmi ieșeau parcă înainte afirmîndu-și personalitatea.

Rătăcind prin Moscova aceea insolită, îmi repetam versuri închinete unui oraș la fel de mare, dar mult mai pustiu și mai tragic, despărțit de noi prin cercul blocadei. Cu puțin timp înaintea mea, Olga venise la Moscova, la bordul unui avion militar. Își făcuse timp să treacă și pe la părinții mei și să-mi lase niște versuri. Înminîndu-mi-le, mama mi-a spus: „E umflată de foame, dar a refuzat categoric să rămînă aici”.

Era faimosul Jurnal de Februarie, fără de care poezia noastră n-ar putea fi concepută astăzi.

Cum se citeau aceste poeme acum? Și-au schimbat ele rezonanța în acești 26 de ani? Nu e vorba de cuvinte, nu, ci de ceea ce se află dincolo de ele. Da, s-a schimbat ceva. Rezonanța cuvintelor a sporit. S-a întîmplat cu ele ceea ce Olga Berggolt a spus gîndindu-se la Leningradul asediat: „Îndepărtînd viața cotidiană / Viața pură și simplă a reintrat în drepturile ei...”

După ce orașul a fost despresurat, am fost de multe ori la Leningrad. Am păs-

trat amintirea orașului în vestmintele sale de iarnă și de vară, de primăvară și de toamnă. Și aproape la fiecare din vizitele mele am întîlnit-o pe Olga.

O revăd foarte clar: nu mai era umflată de foame și obrazul îi căpătase trăsături noi, de o seninătate indelicabilă, neomenească. Alerga prin Leningradul care renăștea, ușoară, imaterială, ivindu-se peste tot unde era așteptată, în atelierile uzinelor, în unitățile armatei, în spitale și birouri. Și, în fiecare zi, la postul de radio leningrădean. Erau zile cînd spiritul civic și poezia se confundau...

În vara lui 1953 eram internat la spitalul Botkin. Olga a intrat pe neașteptate. Se întorcea dintr-o călătorie la Oglici și aflînd că eram bolnav venise să mă vadă. Am fost foarte emoționat. Cum eram deja în convalescență, am ieșit împreună să luăm aer, printre brazi. Cu un calm ciudat, cu privirile plecate, ca o fetiță de altădată, Olga îmi povestea, cu un glas dulce și egal, despre orașul copilăriei ei. Nu era încă vorba de cartea pe care avea s-o scrie, dar cred că și începuse s-o trăiască. Pentru că povestirea ei, de o totală sinceritate, avea tonurile pure, cristaline, din „Stele în plină zi”...

Serghei Narovciatov



V. Petrov :

Dimineață în Kamceatka (Linogravură)

INSULELE CANARE

Vinul preferat al lui Shakespeare

Mai întâi, la orizont se desenează conturul a trei faleze. Apoi se zărește vârful și, în sfârșit, munții cu căsuțe albe pe versante. Nava noastră se îndreaptă spre portul Las Palmas, capitala provinciei cu același nume din Insulele Canare.

Din depărtare, Las Palmas pare o țesătură îngustă și albă de-a lungul litoralului. Apoi, spre zări, țîșnește un șir de zgîrie-nori trandafirii în lumina asfințitului, ca un decor fantastic pe fundalul verde crud al munților. Niște pete albe — crîmpeie de zăpadă în crustate ici-colo între pliurile munților, vin să mai adauge o notă insolită peisajului.

Golful La Luz este literalmente înflesat de nave de diverse dimensiuni. Pe chei vin și pleacă mașini, care transportă mărfuri și călători.

Alături de niște immense petroliere, valupele mișună ca plevușca printre balene. În pădurea de pavilioane japoneze, norvegiene, engleze, panameze, portugheze etc., zăresc și nave sovietice: „Natalia Kovșova”, „Ariel” și câteva ambarcațiuni de pescuit. Cum ne informează pilotul care a urcat la bordul vasului nostru, după închiderea Canalului de Suez, Las Palmas — aflat la întretăierea căilor maritime dintre America și Africa de vest — a devenit unul dintre cele mai animate porturi din lume.

— În 24 de ore trec pe aici 100—150 de vase. Piloții sînt istoviți; de multe ori trebuie să conducă cite 25 de vase pe zi...

Las Palmas, aflat în insula Gran Canaria, se întinde de-a lungul coastei pe o distanță de 12 kilometri. Vechiul oraș s-a contopit cu portul. Este un oraș turistic. Industria hotelieră prosperă. Fiecare sezon aduce alți vizitatori. Eu am nimerit în perioada scandinavă. Pe străzi aud vorbindu-se suedeza, finlandeza, daneza.

Pe un panou publicitar, o fată surprinzătoare afirmă: „Insulele Canare, cu clima, priveliștile și hotelurile lor confortabile sînt paradisul turiștilor”. Și într-adevăr, așezat în preajma coastei nord-vestice a Africii, arhipelagul beneficiază de o climă excepțională, s-ar putea spune o primăvară veșnică, fiind unul din cele mai frumoase complexe balneare din lume.

În arhipelag trăiesc canari sălbatici cu pene gri-verzui, care îi deosebesc de semenii lor domestici. Tărani îi prind cu plasa și îi vînd turiștilor. Dar numai masculii cîntă. Pliantele turistice au grijă să specifice asta, pentru ca amatorii să nu cumpere păsări „mute”. În parcul Santa Catalina se pot vedea turiști așezați sub copaci rămurși, ascultînd cîntecul melodios al canarilor. În Europa aceste păsări au fost aduse abia în secolul XV de navigatorii spanioli, genovezi și florențini.

Colonizarea insulelor Canare a început și ea cam în același secol. Băștinășii — guanchi — au opus o rezistență dîrză conchistadorilor. Numai în Gran Canaria lupta a durat peste cinci ani. Înarmați cu lănci și pietre, guanchii s-au apărat eroic. Dar spaniolii erau superiori ca armament și artă

globul  
globul globul  
globul globul globul  
globul globul globul  
globul globul globul  
globul globul globul  
globul globul globul  
globul globul globul  
globul globul globul  
globul globul globul



militară, încît pînă la urmă băștinășii au fost aproape exterminați.

Cucerirea arhipelagului a fost ca un fel de repetiție înaintea acaparării vastelor teritorii ale Americii. În 1492, Cristofor Columb a poposit în Gran Canaria. Descriind călătoria sa unui istoric afirmă că el n-ar fi putut ajunge în America dacă nu s-ar fi oprit în Canare, întrucît acolo s-a aprovizionat cu apă și alimente, luînd în același timp semințe de pepene galben, de por-

portă. În același scop se mai recoltează și coșenile, mici insecte vorace care acoperă uneori în întregime trunchiurile bananierilor. Din coșenile se extrage un colorant special, extrem de rezistent; Iranul îl achiziționează pentru covoare, iar Statele Unite pentru ruj de buze și fard. „Recolta” anuală de coșenile se ridică la circa 22 tone.

De o parte și de alta a șoselei se înșiră interminabile culturi de roșii. Pe fondul verde închis al frunzelor, pălăgelele roșii, mari cît pumnul, sînt foarte apetisante. Apoi intrăm în împărăția bananierilor. Lianele care se înfășură strîns în jurul arborilor nu pot ascunde totuși ciorchinii mari, galbeni de banane. Insulele Canare produc circa 300 000 tone de banane pe an.

Roșiile, bananele și citricele sînt principalele articole de export ale arhipelagului. Dar iată și un alt amănunt interesant: insulele Canare exportă cartofi în Danemarca, dar cînd se apropie perioada însămînțărilor, importă cartofi... din Danemarca. Recolta e 50 de tone la hectar.



Peisaj citadin caracteristic

toali și de smochini, necunoscute în Lumea Nouă. Tot din arhipelagul Canare au ajuns în America primele găini și primii porci, străbătînd Atlanticul la bordul caravelor lui Columb.

Cum debarc în insulă, pornesc nerăbdător s-o vizitez. Mai întâi pornesc spre sud. De ambele părți ale șoselei se întinde un peisaj uniform: la orizont siluete vagi de munți, iar mai aproape un sol uscat și crăpat, cu rare insulițe de verdeață. Din cînd în cînd se zărește marea. Apoi șoseaua începe să fie dominată de faleze gri-cafenii.

Bizara lor aglomerare evocă erupția din 1909 a vulcanului Taide din insula vecină, Tenerife. Pe alocuri se zăresc conurile unor vulcani stînși. Versantele le sînt acoperite de dîre de lavă solidificată. Specialiștii în materie afirmă că insulele Canare sînt de origine vulcanică. Dar mai există și o altă ipoteză, mai seducătoare: arhipelagul Canare — cu insulele Gran Canaria, Tenerife, Fuerteventura, La Palma, Gomera, Hierro, Lanzarote — ar fi făcut parte odinioară din legendara Atlantida.

De pe plaja din Maspalomas, cu o lungime de 20 de kilometri, pornim spre nord, regiune total deosebită de sudul insulei. Semidesertul arid e înlocuit aici de pășuni, plantații de citrice, viță de vie, crînguri de curmală, plantații de trestie de zahăr. Acestea din urmă furnizează celebrul rom „El Guajiro”, foarte apreciat în Spania. Mulțumită climatei, sucii de trestie din Canare are cel mai mare procent de zahăr din lume.

De o parte și de alta a șoselei se văd, din loc în loc, niște trunchiuri gigantice: sînt „arborii dragonului”, ale căror coroane, în formă de ciupercă, ating înălțimea unei case cu patru etaje. În antichitate, rășina lor de culoare sîngerie era foarte apreciată. Era utilizată la prepararea unui mare număr de leacuri, care, se spunea, erau eficiente chiar și în combaterea leprei.

Sus, în munți, pe stînci abrupte, se zăresc crîmpeie de mușchi purpurii. Din acest mușchi se extrag coloranți, de la roz pal la violet închis, care se ex-

trăg din arhipelag există, de asemenea, distilerii care fabrică vin dulceag foarte bun. În pivnițele din Las Palmas, în timp ce oferă clienților un pahar din această licoare delicioasă, chelnerii nu uită niciodată să precizeze, plini de mîndrie, că vinul de Canare a început să fie exportat încă în secolul XVI, fiind apreciat în toată Europa, dar mai cu seamă în Anglia. Era, se pare, vinul preferat al lui Shakespeare. Regii Angliei îi răsplăteau uneori pe poezi cu o sută de lire sterline și un butoi de 200—250 litri din acest vin...

Igor Nemira

PERU

Legea selvei

Orașul Puno e așezat pe țărmul lacului Titicaca. Deși cunoșteam cite ceva despre el, nu știam totuși că e atît de frumos. Dar și lacul pare conștient de faptul că n-are rival în lume în ce privește altitudinea la care e situat (3900 m). Așa se explică, probabil, diferența pe care o arată față de vizitatori. Cu locuitorii din Puno, însă, lacul e mai binevoitor. Deși și lor doare parcă să le amintească mereu că orașul datorește, faima nu zăcămintelor de argint, descoperite acum citeva sute de ani, ci lui, lacului Titicaca... În apele-i calme se oglindesc niște căsuțe joase, albe, iar în văzduh se rotesc pescăruși...

Vizităm un sat așezat chiar pe apă, la 20 de kilometri depărtare de țărm, și locuit de tribul uro. În vremi străvechi incașii au alungat acest trib pe malul lacului Titicaca, poruncindu-i, sub amenințarea cu moartea, să trăiască acolo. Din clipa aceea uro au devenit sclavi ai incașilor. La un moment dat, tribul a încercat să se răs-

coale, dar a fost înfrînt. Supraviețuitorii s-au refugiat cu bărcile pe iac, „construind” în larg o insulă din stuf. Și tot din acest material și-au înjghebat și casele.

Generos, lacul le-a oferit de la început o hrană îmbelsugată, deși puțin variată: rațe, pește și mlădițe tinere de stuf (totora) comestibile. Și la fel trăiesc uro și acum pe ciudatul lor „pămînt”. Cătreieră lacul cu bărci din stuf, iar suvenirurile pe care le vînd străinilor sînt făcute din același material. Foșnetul stufului îi însoțește de la naștere pînă la sfîrșitul vieții. Numai după moarte au dreptul uro la pămînt adevărat, ferm, căci sînt înmormîntați pe țărm.

...Avionul ia înălțime. Motoarele lui repetă parcă aceleași cuvinte: „Mai sus... mai sus... mai sus”. Și au dreptate. Pentru că în calea noastră se ridică tot mai amenințător un obstacol puternic: munții Anzi, care-și înalță piscurile pînă în țării. Apoi, urmează niște munți mai scunzi cu un aspect pașnic, iar după aceea selva — pădurea tropicală.

În primul moment, selva seamănă cu o blană de oaie încrețită mărunt, care izbește prin uniformitatea ei. Pe alocuri, însă, blana e străbătută de niște dungii groase, inegale, de parcă pădurea ar fi fost special tăiată spre a face loc unor cursuri de apă.

Curînd, avionul începe să coboare și pădurea dispare; cît vedem cu ochii se întind pășuni și grădini de zarzavat în mare neorînduială. Legumele au fost semănate la întîmplare: dintr-un smoc de salată răsare o varză roșie, iar frunzele de morcov și foile de ceapă abia se deosebesc dintre buruieni. Aterizăm.

Ne aflăm în orașul Iquitos.

Orașul nu e prea mare. Vizităm portul, unde, în zori, intră sute de bărci indiene încărcate ochi cu peste, banane, papaya și un soi de fructe tropicale pe care nu-l cunoaștem. Sîntem serviți cu suc de cocona, un dar al selvei. Fructul acestei plante seamănă în interior cu o roșie necoaptă și e acru la gust, ca un amestec de lămîie și răchițele. Dar nici dacă am bea cîteva litri de suc de cocona rece tot nu ne-am simți mai bine în zăpușeala umedă care învaluiie orașul. Ventilatorul din camera de hotel își lese zadarnic din fire, duduînd din zori pînă în noapte. Căci nici un ventilator nu poate lupta cu respirația selvei. De altminteri, definiția: selva — pădure tropicală, nu spune prin ea însăși mare lucru. Căci selva este un zid. Un zid verde, compact, bătrîn ca trecutul și enigmatic ca viitorul. Cu toate acestea selva foșnește, oftează, fornăie, cîntă, șuieră, tremură, geme, freamătă, cheamă, strănută, adulmecă, fredonează, strigă, se zbrîleşte. Plujeră, exultă, meditează, scrutează zările, flecărește, plînge, se vaieță, tresare, horcăie, grohăie, crește, tace, amenință, clefăie, așteaptă, ronțăie, se frîmîntă, tremură, respiră, scîrțîie, se clatină, țipă, cere, se tirăște, răsună, iconște, zornăie, hohotește, sare, imploră, se sufocă, urlă, dormitează.

Selva nu seamănă cu nici o altă pădure, oricît de neumblată. Nici chiar cu taigaua după o furtună cumplită, căci în taiga se poate răzbi. Greu, dar se poate. În selvă, însă, nu poți pune piciorul. După cum nu poate fi comparată nici cu stufulurile cele mai dese, pentru că acolo poți cel puțin privi în sus și vedea cerul. Pe cînd în selvă nu se vede nimic.

Dacă o porțiune de selvă defrișată e lăsată trei zile fără supraveghere, vegetația țîșnește din pămîntul cafeniu cu atîta forță, încît pare că o putere nevăzută și cumplită o împinge spre suprafață. A crea în selvă o pășune e o problemă, a construi o casă — o problemă, a croi un drum, de asemenea. (Selva este, dacă vrei, reversul înghetului veșnic...) Primejdiiile au alte proporții, socoteala vremii e alta și există alte legi, legile selvei...

R. Rojdestvenski



Iubitul de animale  
Desen de V. Tilman

CA O IMENSĂ  
FLOTĂ DE CORABII

Orașul privit de sus

Pitoreștile felinare din fier forjat, vechile firme și porți ale Tallinului pot fi contemplate de orice trecător. Dar capitala estoniană oferă amănunte pitorești, care o fac să semene cu o imensă flotă de corabii, și dacă e privită de sus: iluzia este creată de acoperișurile împodobite cu giruete. Acestea au apărut deasupra clădirilor din Tallin acum câteva secole, poate în cinstea galioanelor ce împodobeau navele din port, sau poate în amintirea stegulețelor de pe sulitele minuite de cavalerii medievali. Oricum, giruetele de altă dată și de azi, străjere ale vântului, cum le numesc locuitorii Tallinului, par o poveste în fier forjat.

Vechi documente păstrează numele meșterilor care le-au creat. Nu pentru a le transmite posterității, ci pentru a avea o evidență a lucrului și materialelor folosite. Acest obicei este însă de mare folos restauratorilor de azi care, aflind, de pildă, că în 1644 meșterul Jochim Gesell a avut nevoie de o sută optzeci de kilograme de fier pentru a lucra girueta de pe primărie, pot reface un alt „străjer al vântului” deteriorat de-a lungul anilor.

O sută optzeci de kilograme de fier sună prozaic. Dar forjorii făceau din ele siluete grațioase și ornamente de finețe dantelei: steaguri, valțuri, lei, animale mitice cu capul întors întotdeauna în direcția vântului și susținute, la înălțimi de doi-trei metri deasupra



Moldovara poveste în fier forjat.

acoperișului, de tije lungi, în formă de sulită. În ce privește ornamentele, fantezia meșterilor nu cunoștea limite.

Nu toate giruetele și-au păstrat însă înfățișarea inițială. Renovate pe măsură ce îmbătrineau și începeau să scârție, li se adăugau treptat elemente noi care, de multe ori, le-au alterat silueta grațioasă.

Credincioși tradiției, locuitorii Tallinului de azi continuă să-și instaleze pe casă cite o giruetă — o halebardă, un cocoș, un licorn — cocoțată pe tije înfipte în imense siere metalice.

Giruetele sînt astfel unul din cele mai interesante amănunte arhitectonice ale capitalei estoniene. Nici o descriere nu poate înlocui contemplarea lor „de visu”. De aceea, cei ce vizitează Tallinul sînt invitați să-și amintească că orașul are o față invizibilă de jos și că merită să urce citeva etaje pentru a o contempla.

AUTOMATUL  
NU SE LASĂ PĂCALI

Mina, un act  
de identitate

Oamenii pot fi identificați nu numai după amprentele digitale, ci și după configurația mîinii. Pe acest principiu, un colectiv de ingineri din S.U.A. a construit un aparat automat cărui a-i încredințat postul de „cerber” în anu-



Clipe de relaxare

Foto: V. Șustov (A.P.N.)

mite instituții (de exemplu, la băncile cu ghișee automate pentru eliberarea unor sume de bani).

Automatul funcționează astfel: persoana a cărei identitate urmează să fie certificată introduce în mașină o fișă cu principalele „date” ale mîinii, apoi își lipește palma dreaptă de o ferestruică a aparatului. Cerberul automat confruntă rapid datele înscrise pe fișă cu cele ale mîinii oferite spre examinare; dacă ele coincid, solicitantul își poate vedea mai departe de treabă, dacă însă se constată o neconcordanță, aparatul blochează toate operațiile automate ulterioare.

În afara faptului că cerberul automat nu se lasă păcălit, el mai are și avantajul de a fi ușor de realizat, neavînd nevoie de un complicat creier electronic spre a codifica și confrunța cele câteva date de pe fișă: dimensiunile palmei, ale degetelor, unghiilor etc.

B. Holmeak

DE DRAGUL  
TURIȘTILOR

Dar unde  
e Cercul Polar?

E o întrebare devenită „clasică” pentru turiștii care vizitează frumusețile arctice. Spre a le satisface curiozitatea firească, Agenția de turism din Murmansk intenționează să marcheze traseul Cercului Polar de Nord, așa cum în Ural, de exemplu, a fost marcat hotarul dintre Europa și Asia.

Pentru început, Cercul Polar va fi concretizat într-un obelisc înălțat pe insula Veliki, din Marea Albă. Înalt de doi metri, obeliscul conic va fi străbătut de un tunel. În interiorul căruia o săgătată de fier, aplicată pe sol, va indica un segment din Cercul Polar. În felul acesta turiștii care vor trece prin tunel vor putea povesti, încântați, că au trecut peste Cercul Polar de Nord.

ANIMALELE SOCOTESC

O prăjitură  
pentru o cifră

Încercările de a demonstra că există animale „geniale” care pot rezolva probleme de aritmetică au eșuat ori de cîte ori au fost făcute de amatori. Nimeni, sau aproape nimeni nu mai crede acum în cai care extrag rădăcina pătrată sau în ciini care fac adunări. Și totuși, după experiențe îndelungate s-au obținut rezultate care reau în actualitate aptitudinile aritmetice ale unor viețuitoare.

Unul din eroii experiențelor a fost o

cioară, învățată să mănînce la „micul dejun” numai cinci semințe. Cînd cercetătorii au socotit că lecția a fost bine însușită, au început să-i ofere semințele distribuite neuniform în cutii. Au așezat, de exemplu, în mai multe cutii 6 semințe; în primele cinci în următoarea ordine: 1, 2, 1, 0, 1. Cioara a deschis primele trei cutii și a mîncat 4 semințe, după care s-a îndepărtat. Apoi s-a răzgîndit, și cu aerul unui om care și-a amintit de ceva foarte important s-a apropiat de prima cutie și a dat din cap o dată. În fața cutiei nr. 2 a dat din cap de două ori și din nou o dată în fața celei de a treia. Părea că vroia să reconstituie ceva. Pe urmă a deschis a patra cutie, dar înăuntru nu se afla nimic. Cioara nu s-a descurajat. A deschis-o pe a cincea, a mîncat a cincea sămînță și s-a retras cu conștiința împăcată, fără a arunca o singură privire celorlalte cutii.

La fel s-a procedat și cu un porumbel. Dintr-o grămadă de semințe, acesta a învățat să ia numai cinci, nici mai mult, nici mai puțin. Dacă alături de grămadă se aflau, de exemplu, două sau patru semințe, porumbelul le ciugulea pe acestea, apoi își completa rația cu încă trei, respectiv una din grămadă. Porumbelul nu greșea niciodată, oricum ar fi fost așezate semințele.

În fața acestor rezultate specializării se întreabă pînă la ce grad de dificultate rezistă animalele, care e limita aptitudinilor lor aritmetice?

Nu demult, cercetătorii Forster și Hammer au încercat să învețe doi cimpanzei (pe nume Dennis și Margie) să numere pînă la șapte. Cercetătorii au raționat astfel: în mediul lor natural cimpanzeii n-au de-a face cu aritmetica și deci le lipsesc cele mai elementare deprinderi în acest domeniu. Pentru a-i obișnui cu matematica trebuia, așadar, ca această disciplină să aibă pentru ei o importanță vitală.

Dennis și Margie și-au început studiile matematice într-o cabină amena-

... varia ...  
... ia varia varia ...  
... varia varia varia ...  
... varia varia varia varia ...  
... aria varia varia varia var ...  
... varia varia varia varia ...  
... ia varia varia varia varia ...  
... varia varia varia varia varia



jală special. Orice dovadă de istețime era răsplătită pe loc cu o bucată de prăjitură, orice greșeală era pedepsită prin repetarea lecției. Pentru a mînca



pe săturate cei doi cimpanzei trebuiau să facă astfel 4-5 ore de aritmetică. Pînă în momentul de față maimuțele au la activul lor 500 000 de experiențe, totalizînd 200 de zile de muncă a cîte cinci ore. Rezultatul eforturilor comune ale cercetătorilor și maimuțelor sînt lăudabile: Dennis și Margie greșesc doar în cinci cazuri din o sută. Ei știu să recunoască cifrele de la 1 la 7 în sistemul zecimal, iar dacă li se arată, de exemplu, șase triunghiuri, pot găsi corespondentul lor cifric în sistemul cu baza 2 (folosind la calculatoarele electronice). Forster și Hammer intenționează să-și învețe elevii cîteva operații aritmetice simple, ca adunarea și scăderea.

B. Vavilov



— Domnul nu-i acasă!

# Poșta medicului

(Urmare din pag. 8-a)

**I.P.A. — Zimnicele (Teleorman):** Încercați un tratament cu Gerovital H<sub>3</sub> pastile și injecții.

**I.D.M. — Alexandria:** 1) Citiți răspunsul dat sub I.P.A. — Zimnicele (Teleorman). În plus, faceți injecții repetate de Testolent (1 fiolă la 25 zile intramuscular) și luați 2 tablete Bromoval și 1 drajeu Napoton cu 1-2 ore înainte de momentul oportun. 2) Hiperexcitabilitatea dv. nervoasă este desigur un factor important în tulburările pe care le aveți. Un singur lucru nu am înțeles: cum se manifestă „blîsul intern” pe care îl acuzați?!

**VACI — Oradea:** Citiți răspunsul dat sub I.D.M. — Alexandria pct. 1.

**D.D. — București:** 1) Vă recomandăm să citiți lucrarea „Viața și dragostea” de dr. A. Deculescu apărută de curind în librării, în care veți găsi multe din răspunsurile pe care le solicitați în calitate de „tinăr în pragul căsătoriei”. 2) Pentru îngrijirea părului gras vă recomandăm spălarea lui cu săpun de gudron + sulf și loțiunile din comerț: Seboderm, Pilofort sau Gerovital H<sub>3</sub>.

**P.M.S. — Iași:** Dat fiind că vă aflați într-un centru universitar, considerăm că în cazul dv. ar fi bine să apelați la o clinică endocrinologică. Să nu fie cumva vorba de un sindrom adipozo-genital (!)

**NELU R.P. — Agnita și ILARIE C. — București:** Nu tratați superficial și renunțați la automedicație! Afecțiunea poate avea grave urmări. Apelați la un specialist dermato-venerolog care în urma examenului secreției uretrale vă va prescrie un tratament judicios.

**ION — Buhuși; S. L. — Cluj; VINCENTZO — Oradea; PUIU N. — Timișoara; YVES NOOR — Cluj; RĂDVAN — Brașov; PĂTRU N. GH. — Brezoi (Vilcea); WALTER TIGLER — Deva; T. N. — București; ION — Buhuși; S. M. — Bacău; F.I.D. — București; DASO — București; MARIUS DIMA — Urziceni;**

**D. T. — București:** Iertați-ne că nu vă putem răspunde fiecăruia în parte ținând seama de „amănunte”. În linii generale este vorba de același fenomen de inhibiție psihică, cu simptome variate. Tratamentul se va adresa în primul rând reglementării vieții sexuale, igienei generale, de muncă și odihnă, alimentației echilibrate. Factorul psihic fiind pe primul plan, se va urmări tonificarea lui prin exerciții de voință și antrenament. Ca medicamente: Folcisteină (conform indicațiilor din prospect), ser neurotonic și vit. B<sub>1</sub> fortiss. 10 fiole lunar (cite 1 fiolă la 2 zile), Madiol sau Naposim 3 cpr./zi (20 zile lunar) și o cură cu tranchilizante: Napoton sau Meproamat 3/zi timp de 30 zile. Seara înainte de culcare, 2 tab. Bromoval.

**BABAN NICOLAE — București:** Întrebările pentru „Poșta medicului” se trimit pe adresa „Veac Nou” Piața Scintei 1. București.

**JURAWSKY MIRKO — Iași:** Teoretic, căsătoriile între rude apropiate sînt mai expuse unor „acumulări ereditare” negative la urmași. Practic, ele se întînesc destul de frecvent fără nici o consecință. Ultimul cuvînt îl aveți deci dv.

**BARTA DICRAN — București:** Ne e teamă să nu aveți un început de parodontoză. Consultați un stomatolog competent.

**VARADI ALEX. — Timișoara:** De ce apă cu sifon? Beți sifon simplu, fără grijă. Faceți periodic un control pulmonar și O.R.L.

**O. AL. — Gura-Humorului:** 1) Sînt fenomene de ateroscleroză cerebrală incipientă, care se manifestă sub forma spasmului facial. Combaterea spasmului nu e posibilă, deoarece etiologia lui e încă destul de puțin vulnerabilă. Ameliorări puteți obține cu medicamente de genul celor folosite sau, mai nou, cu Bellergal Retard, un foarte bun inhibitor în transmisia excitațiilor neurovegetative. Se ia cite un comprimat dimineata și

seara (nici o doză la prînz). Comprimatele de Bellergal Retard se compun din 3 fracțiuni: galbenă, roșie și verde — dintre care una acționează imediat, iar celelalte două după 4 și 8 ore, asigurînd astfel un efect neîntrerupt.

**LAURENȚIU LAURENȚIE — București:** Pentru prima problemă, singura soluție (paleativă) este penseta. Pentru a doua e mai greu. Barba este doar unul din caracterele sexuale secundare!

**IVANOV DORU — București:** Folosiți periodic vitaminele, așa cum ne-ați scris. Local, igienă riguroasă, eventual „Juvenal” și... vîrsta va rezolva totul.

**Ș. V. — București:** Adresați-vă (totuși) unui medic endocrinolog.

**S. ELENA — Timișoara:** Stenoza esofagiană (dacă acesta e diagnosticul) nu se poate trata prin balneoterapie!

**SANDINA — Iași:** 1) Într-adevăr e păcat că, așa cum spune Camus, omul nu poate iubi fără să se iubească pe sine. În cazul dv. remediu nu este un stimulent farmacologic, ci unul psihic, a cărui rețetă e mai greu să v-o dăm. 2) Tratamentul în trichomoniază cere răbdare și perseverență. Se va face un tratament prelungit în perioada premenstruală, menstruală și postmenstruală. Încercați un tratament cu Furazolidin pe cale bucală și ovule Metronidazol (intravaginal).

**P. ROTARU — Vălișoara (Alba):** Faceți un examen de prostată la un urolog.



TECHNOLIM

## COMBINATUL DE CELULOZĂ ȘI HÎRTIE BRĂILA

ȘOSEAUA VIZIRULUI

Produce și livrează pe bază de repartitie produse din stuf

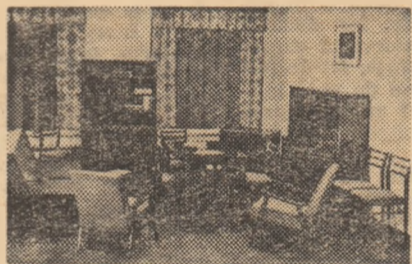
- CARTON TRIPLEX
- CARTON DÜPLEX
- CELULOZĂ PAPETARĂ
- CELULOZĂ PENTRU FIBRE ARTIFICIALE
- PASTĂ SEMICHIMICĂ

## I PROFIL MĂGURA CODLEI

Str. Fabrica Nr. 11 Codlea-Brașov

Telefon 126

PRODUCE:



- Sufrageria „Codlea”
- Garnitura „Pal 319”
- Camere de tineret „Lămîița”
- Fotoliu pat M.C.
- Fotolii „Nehoiul”
- Bucătăria „Poiana”

## ÎNTEPRINDEREA DE INDUSTRIE LOCALĂ



# BRĂILA

Piața H. Botev, B'oc A2, Telefon 2990

Produce și livrează fără repartitie, pe bază de comandă, avînd asigurată materia primă, următoarele:

- Guri de ham, din fire sizal, ștreanguri, căpește.
- Otgon, orice diametru, frîngii rufe, sfoară tapițerie.
- Plăpumioare matlasate pentru copii, jachete cu bonete matlasate, garnituri din finet și din pichet pentru copii.
- Diferite confecții de vară, din indian, pentru copii.
- Roabe metalice cu roată de cauciuc masiv (val. sub 300 lei buc.).
- Dulapuri metalice pentru haine, acte și scule.
- Săpun de rufe de 45, și 60% grăsimi.
- Luminări galbene și albe.
- Luminări pentru nunți și botezuri.
- Jucării din lemn într-un bogat sortiment.
- Produse din masă plastică (sunătoare pentru copii, YO-YO, răjuște, stropitoare, cuiere de perete pt. prosoape).
- Diverse alte produse din masă plastice la comanda beneficiarului.
- Paturi metalice, tip internat, valoare sub 300 lei.
- Agrafe și clipsuri pentru păr.



predîndu-le la centrele de valorificare **IRVA**



am cumpărat unul plin!

## Silueta ideală

Se știe că sexul frumos se împarte, de când lumea, în două tabere: cele care ar face totul ca să dea jos măcar câteva kilograme și cele care ar face totul ca să adauge măcar câteva kilograme.

Dar „a face totul” e de multe ori doar un fel de a vorbi și imediat ce se cer eforturi, restricții la mîncare și alte asemenea neplăceri, parcă nu-ți mai vine să faci chiar totul. Cîte femei (să b recunoască măcar pentru ele) nu simt atunci că entuziasmul începe să le părăsească, pînă se lasă păgubase?

Înălțimea	Greut.	Circumf. gîtului	Talie
150 —152,5	49	31,5	61,5
153,5—155	50	32	62
156 —157,5	53	32,5	64
158,5—160	55	33	64
161 —162,5	57	33	64,5
163,5—165	59	33	65
166 —167,5	62	33,5	67
168,5—170	64	33,5	69
171 —172,5	67	34	71
173,5—175	69	34	72
176 —177,5	72	35	73,5
178,5—180	74	36	74

Exercițiile pot fi făcute la orice oră din zi, dar nu mîncăți decît după minimum o jumătate de oră de la executarea lor. Dacă vreți să le faceți după

De aceea să renunțăm la vorbele mari și la expresiile categorice și să ne mulțumim a face mult mai puțin decît totul: doar gimnastică athletică.

Flodor Mankov, cîndva halterofil, apoi antrenor reputat, unul dintre promotorii gimnasticii atletice feminine în U.R.S.S., avea o încredere nețărmurită în aceste exerciții. Iubitor al frumuseții corpului omenesc (sculpta și picta bine), el visa să creeze siluete grațioase nu numai pe pînă și în piatră, ci și în sălile de sport. Manko a inițiat la Leningrad cursuri de gimnastică athletică ce continuă să funcționeze și azi cu foarte multe amatoare și a elaborat o metodă care permite dezvoltarea tuturor părților corpului, „modelînd” silueta.

Dar cum în gimnastica athletică centimetrul este criteriul suveran, înainte de a trece la exerciții, iată „tabloul ideal” al lui Manko pentru femeile de vîrstă mijlocie:

de două kilograme care vă vor fi necesare pentru toate exercițiile, minus complexul al V-lea, precum și un covor.

### I. Combinație de trei elemente

În poziție de drepti, întindeți mina dreaptă în față și ridicați piciorul sting cit mai sus, străduindu-vă să atingeți haltera. Apoi invers. 2) Cu mîinile pe șolduri, lăsați-vă încet pe vine în virful picioarelor (expirație) și ridicați-vă (inspirație). 3) Executați o mișcare circulară și încruciașată a brațelor în față, de jos în sus, aplecînd trunchiul înainte (expirație) și redresîndu-l (inspirație). Repetați fiecare element de zece ori.

### II. Pentru șolduri și talie

În genunchi (pe covor) cu brațele în jos. Deplasați bazinul la stînga și la dreapta cu răsucirea simultană a toracelui și întinderea brațelor în direcția opusă. Expirați cînd vă lăsați în jos și inspirați cînd reveniți. De 15—30 de ori.

### III. Pentru talie și piept

1) Culcați-vă pe spate, brațele depărtate de trunchi, cu palmele în sus. Ridicați genunchii și brațele expirînd și reveniți la poziția inițială inspirînd. Coborînd picioarele, încercați să nu atingeți podeaua. 2) Pe spate, brațele lipite de trunchi, palmele în jos. Ridicați alternativ brațele și picioarele: brațul drept dus peste cap și piciorul sting; apoi invers. 3) Pe spate, brațele întinse peste cap, palmele în sus. Ridicați toracele și aplecați-vă în față pînă atingeți virful picioarelor cu mina (expirație), apoi reveniți în poziția inițială (inspirație). Repetați fiecare element de zece ori.

### IV. Pentru talie, spate și picioare

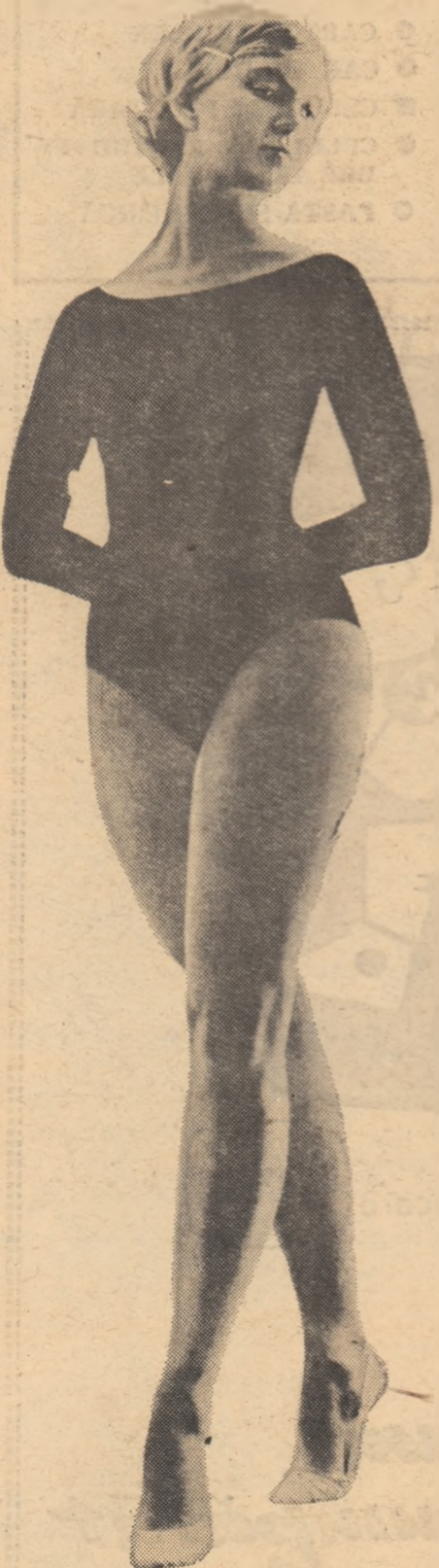
1) Drepti, brațele indoite la piept, coatele ridicate. Răsuciți energic trunchiul la dreapta și la stînga fără a mișca bazinul. Inspirație într-un sens, expirație în celălalt. Douăzeci — treizeci de mișcări. 2) În aceeași poziție, picioarele depărtate, brațele întinse în sus. Aplecați-vă în față indoind genunchii și proiectînd brațele între pulpe (expirație). Reveniți (inspirație). De 10—20 de ori. 3) Drepti, picioarele apropiate, brațele în jos. Lăsați-vă în virfuri pe vine, cu o mișcare alternantă a brațelor: o dată în față, o dată în lături. La coborîre expirați, la revenire inspirați. De 10—15 ori.

### V. Pentru mușchii abdomenului și talie

Culcați-vă pe partea stîngă, brațele ușor depărtate de o parte și de alta a trunchiului, cu palmele în jos. Aduceți genunchii spre abdomen și, sprijinîndu-vă pe palme, ridicați bazinul și răsuciți-vă cu o mișcare iute pe partea cealaltă, întinzînd picioarele parale cu podeaua. Apoi, fără a atinge covorul cu călcîiul, refaceți mișcarea în sens invers. Inspirați cînd indoiiți picioarele și expirați întinzîndu-le. De 10—15 ori.

### VI. Mers pe loc, exerciții pentru picioare, brațe și torace

Poziție de drepti, coatele indoite. Mers pe loc în virful picioarelor, genunchii ridicați cit mai sus și acționînd energic cu coatele înainte și înapoi. Durata exercițiului 30 de secunde. Respirația liberă.



Țintă posibil de ajuns?

masă, intervalul va fi de minimum o oră.

În prima lună executați-le o dată la două zile timp de 10—15 minute; apoi zilnic, crescînd durata la 20 și 30 de minute.

Accesorii trebuincioase: haltere mici

## SUGESTII PENTRU...

### Părul nostru cel de toată ziua (și de seară)

Vara (ca și la ieșirea din iarnă, de altminteri), părul ne cere să-i acordăm o atenție specială. Nici arta celui mai talentat coafor nu poate înlocui o îngrijire rațională.

Să începem cu un adevăr extrem de simplu, care totuși mai e neglijat:



Așa da!

periatul. Cu o perie bună, indeajuns de aspră, să ne „curățăm” energic părul seară de seară, periindu-l în toate sensurile de o sută de ori; în felul acesta îi facem un imens serviciu.

În concediu, și în special la mare, să nu stăm cu capul descoperit. Soarele marin usucă excesiv părul. O pălărie sau un batic sînt nu numai utile, ci și întregesc cochet ținuta noastră.

Părul trebuie spălat nu mai des de o dată pe săptămînă, dar nici mai rar de o dată la zece zile, cu un șampon bun. În ultima apă, la clătît, se pot adăuga cîteva picături de zeamă de lămie sau puțină bere blondă, în cazul părului foarte moale. Iar dacă îl simțim „încărcat” în intervalul dintre spălături, îl putem curăța, frecîndu-l la rădăcină cu un tampon de vată mușat în ulei vegetal (dacă părul e prea uscat), sau în spirt salicilic (dacă e gras).

În ultimii ani femeile au început să-și vopsească frecvent părul. Dar și aici trebuie respectate anumite reguli. De exemplu, nu recomandăm folosirea unor culori contrastante, care sînt departe de a prinde pe toată lumea. Aceeași prudență trebuie arătată și față de nuanțele prea deschise: ele nu întineresc întotdeauna, așa cum se crede. Dimpotrivă, uneori pot pune în evidență toate neajunsurile pielii: oboșala, ridurile.

În ce privește coafura, moda acestui an este îngăduitoare (ca în toate privințele): admite și părul scurt, și pe cel foarte lung, și calea de mijloc. Seara pot fi folosite cozi false, meșe, postîșe. Și, bineînțeles, perucile.

Fiind generoasă cu lungimea, moda cere, totuși, așa numitul „cap mic”. Au căzut categoric în desuetudine piramidele de păr, construcțiile complicate.

### I. Polskaia



Dialog  
dialog dialog  
dialog dialog dialog  
alog dialog dialog dialo  
g dialog dialog dialog o  
dialog dialog dialog dialog  
log dialog dialog dialog. di  
dialog dialog dialog dialog  
og dialog dialog dialog dialo



Vreți să aflați ceva și enciclopediile pe care le aveți la îndemînă nu vă dau răspunsul? Vă invităm să ne adresați nouă întrebarea dv; mai ales dacă ea este de interes general.

## Secretele creierului

Cum se poate afla ce se petrece în creier cu ajutorul electroencefalogramelor?

Mircea Vasile  
Năvodari-Constanța

Ce sînt biocurenții?

Radu Ștefan  
București, sectorul 1

Electroencefalografia este o metodă de cercetare a activității creierului bazată pe principiul înregistrării potențialului electric care ia naștere în celulele nervoase (ca și în alte celule și țesuturi) în cursul activității lor. Porțiunea de țesut excitată capătă o sarcină electrică negativă în raport cu sectoarele neexcitate. Valoarea potențialului electric este foarte mică și se măsoară în zeci de microvolți. Înregistrarea lui se realizează cu ajutorul unor amplificatoare electronice, anume construite. Folosită ca metodă de diagnosticare, electroencefalografia pune în evidență tulburări organice sau chiar funcționale ale creierului și localizarea lor.

Practic, electroencefalografia constă din înregistrarea grafică (electroencefalograma), sub formă de unde, a intensității curenților bioelectrici ai creierului, cu ajutorul unor electrozi fixați pe pielea capului și puși în legătură cu aparatul de înregistrare — electroencefalograf. (Nașterea biocurenților este determinată de diferența de potențial dintre două puncte ale unei celule, organ sau organism. Această diferență de potențial se mai numește și electricitate animală, ea fiind produsă de țesuturile vii pe baza energiei chimice eliberate în cursul proceselor de metabolism ca rezultat al excitației unor țesuturi).

Electroencefalograma astfel obținută se prezintă sub forma unei curbe complexe formate din unde de diferite frecvențe. O electroencefalogramă normală, a unui om sănătos aflat în stare de repaos evidențiază două tipuri principale de ritmuri: tipul alfa — unde bioelectrice lente și tipul beta — unde bioelectrice rapide. Dar ritmul normal al unei electroencefalogramme se poate modifica în cazul anumitor stări fiziologice, ca și sub acțiunea unor excitanți. Modificările patologice în activitatea electrică a creierului se exprimă de cele mai multe ori prin apariția undelor lente delta cu o frecvență cuprinsă între 1 și 5 hertzi.

Metoda electroencefalografică este utilizată în studiile de neurofiziologie și în diagnosticul anumitor boli neurologice ca: epilepsia, tumorile cerebrale etc.

Care poate fi relația dintre peletele solare și ființele vii?

Ionescu Adina  
B-dul Lenin 112 — Constanța

R. Ați aflat, probabil, răspunsul din articolul „Erupțiile solare și singele omenesc”, publicat în nr. 31/1969 pag. 7 al revistei noastre.